

«Jeg måtte tømme lommene mine. Jeg levere fra meg beltet og skolissene mine. Så trakk de en svart hette over hodet mitt. Så ble jeg flyttet over i en bil og kjørt bort.

Dit jeg kom var et rent helvete. Alle var redde for om vi i det hele tatt skulle få se en ny dag. Vi bodde oppå hverandre, bundet i fotlenker og håndjern. Mens politimennene voldtok de andre kvinnene, ble de som snudde seg og så bort, ført unna. Vi så dem aldri igjen.»

Dette er ikke min historie. Det er historien til Saryragul Sauytbody, en 41 år gammel kinesisk kvinne. Saryragul lever i ufrihet på grunn av sin etnisitet og sin religion.

Dessverre er hun ikke den eneste.

Som uigur tilhører hun en muslimsk minoritet i Xianjiang-provinsen i Kina. Og i dette øyeblikket er hun og over én million andre Uigur-muslimer satt i konsentrasjonsleirer på grunn av sin tro.

De blir fratatt sin frihet fordi de kinesiske myndighetene ser dem som en trussel.

De blir utsatt for tortur, tvangssterilisering og seksuelle overgrep. Barn blir skilt fra sine foreldre og plassert i egne barnehjem, der de blir nektet å snakke sitt eget språk og utsatt for politisk indoktrinering. Tusenvis av mennesker forsvinner.

Dette høres kanskje ut som et mørkt utdrag fra historiebøkene, men det er det ikke.

Dette skjer nå. I 2020.

Myndighetene i Kina har tidligere hevdet at leirene ikke finnes. I høst gikk de i stedet over til å si at leirene er «frivillige» og at de er et «verktøy for å bekjempe ekstremisme». Myndighetene i Kina sier at vi må se på det som en kamp mot islamistisk ekstremisme, og en at islam er en religion som skal bekjempes.

En kamp mot noens religion, at den religionen skal bekjempes. Høres dette kjent ut? Høres ikke dette ut som en historiefortelling fra 1940?

Folkens, historien gjentar seg rett foran øynene våre, men likevel sitter vi helt stille i et av verdens lykkeligste land.

Flere menneskerettighetsorganisasjoner har i lang tid fortalt hvordan de kinesiske myndighetene driver systematisk undertrykking av landets muslimer.

Likevel har Norges debatt om forholdet vårt til Kina vært dominert av økonomiske hensyn og prioriteringer.

Norge må tåle å stille krav. Som en fredsnasjon skal vi ikke akseptere at menneskerettigheter brytes på vår vakt. Men likevel beholder vi Kina som en av våre største handelspartnere.

Men om vi først skal snakke om handel og økonomi: Vi opplevde flere år uten salg av norsk laks til Kina, og det gikk bra. Fra 2010 til 2016 nektet Kina å forhandle avtaler med Norge. Vår økonomi overlevde. Faktisk doblet vi eksporten av fisk i denne perioden.

Nå er det på tide at vi snakker om hva dette faktisk handler om. Det er på tide at vi stiller krav.

I internasjonal politikk er mange spørsmål kompliserte og vanskelige. Men vårt svar burde være veldig enkelt. For når mennesker settes i leirer og tortureres, er svaret på hva vi skal gjøre med det enkelt: Vi skal gjøre alt vi kan!

Nå handler det om viljen til å hjelpe. Det handler om mot.

Norges oppgave skal ikke være å dilte etter de ekstreme og undertrykkende kreftene, vår oppgave må være å kjempe kampen for dem som ikke har muligheten selv og heve stemmen for de stemmeløse.

For det er mens andre er redde at det ekte motet kommer frem. Og nå er det på tide at vi har mot nok til å se utover Norges grenser og heve stemmen: for historien, for Saryagul og for uigur-muslimene.

Kristine Holden, Malvik VGS